

זה הדבר

زوهدبيرج ZO HADEREKH

גיליון 48, 19 בדצמבר 2018

הלחם בעזה

ההוצאות לצבא ולכיבוש ימשיכו לגדול על חשבון קיצוצים תכופים ברווחה

שוד הגז, הבטיחה ממשלת נתניהו להוזיל את מחירי האנרגיה ולספק זריקת עידוד לכלכלה. זה לא קרה. היחידים שקיבלו זריקת עידוד והמון כסף הם הטייקונים השולטים כיום בגז. המשמרת בחיפה נערכה יממה לאחר שמאות מפגינים נטלו חלק במחאה דומה בתל-אביב נגד יוקר המחיה (ראו ע' 8 בגיליון זה). מארגני הפגנה זו הגדירו אותה "לא-פוליטית"

ועטו אפודים צהובים, בדומה למה שעשו רכבות צרפתים הנאבקים נגד המדיניות הכלכלית והחברתית של ממשלת מקרון. אך המפגינים הצרפתים יודעים היטב שמחאתם פוליטית וחותרת למדיניות לטובת העובדים. הם אף הציבו חלופה בדמות מצע מפורט בן 42 נקודות המאתגר את מדיניות ממשלות צרפת בדור האחרון. בין יוזמי המחאה יש הרוצים לשחזר את מחאת

ההמונים ששטפה את רחובות ישראל בקיץ 2011. והרי, הממשלה היא אותה ממשלה, והעומד בראשה – אותו עושק. אך חשוב לזכור שמאז החמירה המציאות: דיכוי העם הפלסטיני החרף; המרחב הדמוקרטי הצטמצם; והמתקפה הגזענית על האוכלוסייה הערבית העמיקה (דוגמא עדכנית היא פרשת רדיפת רג'א זעאתרה: ר' עמוד 5 בגיליון זה).

גל ההתייקרויות הצפוי, בעידוד הממשלה ולטובת בעלי ההון המקומיים והזרים (כמו "אסם" ו"תנובה"), חושף את מי משרתת מדיניות נתניהו ושריו. לכן הגיעה העת שגם ההתנגדות להם תעלה כיתה. יש לקרוא לילד בשמו: כל עוד תושבי עזה מצויים על סף אסון הומניטרי, וכל עוד משטר הכיבוש והשליטה על עם אחר נמשכים, יגדלו ההוצאות לצבא ולכיבוש על חשבון קיצוצים תכופים בהוצאות לבריאות ולחינוך, לתשתיות ולרווחה.

במקום ממשלת הטייקונים וההתנחלויות, שפזורה הבטחות שווא להוריד את יוקר המחיה ולהביא ביטחון, חיוני לכונן חלופה של צדק חברתי ושל שלום ישראלי-פלסטיני שבהם הערובה לרווחה ולשגשוג לשני העמים בארץ זו.

לפי הודעת משרד הכלכלה (16.12), "המתווה המתגבש עם המאפיון" יעלה בשיעור של כ-3.85% את מחירי שלושת המוצרים הבסיסיים ביותר מכלל חמשת סוגי הלחם המפוקחים: חלה, מאפה שמרים ולחם אחיד. הודעה זו מצביעה על הראשונה בשורה ארוכה של התייקרויות, הצפויות להיכנס לתוקף כבר בשבועות הקרובים.

במקביל, בתגובה לאירועי השבוע האחרון בשטחים הכבושים, הודיע (13.12) ראש הממשלה בנימין נתניהו על כוונתו להסדיר את מעמדם החוקי של אלפי בתים בשטחים, לקדם בנייה של 82 יחידות דיור בהתנחלות הבלתי-חוקית עפרה ולהקים שני אזורי תעשייה נוספים בגדה הכבושה. היועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט אישר את הסדרתם של אלפי מבנים בלתי-חוקיים, חלקם על קרקע פרטית.

השר אורי אריאל קרא (9.12) "להחזיר את המחסומים לכל רחבי הגדה, לפעול להריסת בתים ולגרש משפחות". רה"מ נתניהו צידד בעמדה זו בישיבת שרי הליכוד השבוע (17.12). זו עדות נוספת לכך שאנשי הימין הקיצוני מנצלים בצניות את הדם שנשפך בשבוע האחרון כדי להרחיב את מפעל ההתנחלויות, ולהנציח את הכיבוש לקראת סיפוח השטחים.

לכך התייחס עיסאם מח'ול, חבר הלשכה הפוליטית של מק"י וחבר כנסת לשעבר מטעם חד"ש, במשמרת מחאה שנערכה במוצ"ש (15.1) בחיפה: "אם אין לחם לרעבים בעזה, לא יהיה לחם גם לאזרחים בישראל. אלה הם שני צדיו של אותו מטבע". לדבריו, ממשלת הימין מעוניינת בהרעבת האוכלוסייה הפלסטינית, ובמקביל לשרת בנאמנות את הטייקונים ואת החברות הרב-לאומיות. לכן היא מייקרת עתה את מוצרי היסוד, החשמל והמסים בישראל.

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת) האשים את הממשלה בשוד בנאומו באותה הפגנה: "במהלך קומבינת

ידיעות אחרונות
מחיר חטיף 2018

מחיר חטיף	מחיר חטיף	מחיר חטיף	מחיר חטיף	מחיר חטיף	מחיר חטיף	מחיר חטיף	מחיר חטיף
5.80	5.80	5.80	5.80	5.80	5.80	5.80	5.80

בתחילת 2019: גל עליות מחירים

ישראל איתקרת

- חשמל: +8.1% (מחיר 300 שקלים)
- מים: +4.5% (מחיר 100 שקלים)
- מוצרי מזון: +4.5-2%

מכתבים למערכת

שייח' סייח לכלא: הקלון על מרשיעיו

מנהיג המאבק על האדמות בכפר הבלתי-מוכר אל-עראקיב, השייח' סייח, עומד להיכנס לכלא לעשרה חודשים. זאת לאחר שבתי המשפט הטילו עליו עונש בעוון מה שהוגדר כהסגת גבול וכניסה למקרקעי ציבור בניגוד לחוק באדמות מדינה.

ראשית סיפור המקרה ב-1905, אז קנה אבי סבו של השייח' אדמה ממישהו משבט אל-עוקבי באזור אל-עראקיב. ב-1914 החלו בני שבטו, שבט אל-טורי, לקבור את מתייהם באדמה בצד המגורים בה.

ב-1952 הגיע המושל הצבאי לכפר ואמר לשייח' דאז שצה"ל מתכוון לערוך תמרונים בסביבה, ולמען ביטחונם עליהם לעזוב את המקום. הוא הבטיח שכעבור חצי שנה, לאחר שהתמרונים יסתיימו, יוכלו לשוב לאדמתם.

כשרצו לחזור נאמר להם שיוכלו לעשות כן, אולם רק בתנאי שיחכרו את השטח מהמדינה. הם סירבו. הרי זו אדמתם, מדוע שיחכרוה?

ב-1953 אישרה הכנסת את חוק רכישת מקרקעין. הוא קבע, בין השאר, שאדמות שלא היו בשימוש בזמן שנקבע בחוק – יועברו לרשות המדינה. כך שדדה המדינה את אדמתו של שייח' סייח, כמו את אדמותיהם של רבים אחרים. ככל הידוע לי, קרבנות חוק זה היו רק ערבים אזרחי ישראל ולא יהודים.

להמשך הסיפור יש שתי גרסאות. המדינה טוענת שבסוף שנות התשעים פלשו שייח' סייח ואנשיו והקימו את כפרם. השייח' מצדו טוען שהם תמיד שמרו על קשר עם האדמה.

בסוף שנות התשעים החלה המדינה להשמיד את גידולי התבואה של הכפר אל-עראקיב ולהרוס בו בתים. ביולי 2010 הרסו לראשונה את הכפר כולו. מאז כבר הרסו יותר מ-130 פעם את הבנייה הקלה שהתושבים מקימים אחרי כל הריסה.

בצד ההריסות נוקטת המדינה באמצעים של תביעות משפטיות נגד השייח' ואנשיו. נגזר עליו עונש מאסר וקנס כספי. זאת שעה ששאלת הבעלות על הקרקע נמצאת בהליך משפטי ועדיין לא הוכרעה! למדינה יש צבא ומשטרה ולממשלה יש כוח להוביל לחקיקת חוקים ככל העולה על רוחה, אולם היא אינה יכולה לקבוע צדק ומוסר מהם.

בכל משפט, נידון לא רק הנתבע אלא גם התובעים והשופטים. הנתבע עומד למשפט על הפשעים שביצע (או לא ביצע). התובע עומד למשפט בגין תביעות ולפי אילו חוקים: האם תביעות צודקות ומוסריות או לא. השופטים עומדים למשפט בהתאם לפסיקתם: האם היא פסיקת צודקת או לא?

שייח' סייח עמד למשפט בשל כך שאינו מוכן להשלים עם שוד אדמותיו וגירוש אנשי הכפר. הוא שב לאדמתו והקים מחדש את כפרו.

באה המדינה, הרסה את הכפר וגירשה את תושביו. לכן הורשע השייח' בפלישה והוטל עליו עונש של עשרה חודשי מאסר בכלא. בפסק דין זה הוטל קלון על המדינה שתבעה אותו ועל השופטים שפסקו לפי חוקי הגזל ונגד אמות הצדק והמוסר.

עמוס גבירץ, קיבוץ שפיים

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com
או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

אורח הכבוד ביום מחאת הנשים: הרב האנס

"אירוע צורם במיוחד ביום בו התקיימו שביתות ועצרות מחאה בכל רחבי הארץ. גם בראשון לציון שבתו הנשים, בהן עובדות עירייה. בעיר התקיימו עצרות מחאה. בעיתוי זה הגיע לעיר הרב [אליעזר] ברלנד שהודה והורשע בעבירות מין. הרב ברלנד היה האורח המרכזי באירוע הדלקת נרות של חסידי ברסלב באולמי 'מפלים' בעיר".

(המקומון "השקמה" של ראשון לציון, 7.12)

מהנעשה באקדמיה הניאו-ליברלית

"הוועד המנהל של אוניברסיטת תל אביב אישר את מינויו של מר אלי גלמן לתפקיד יושב הראש. גלמן נבחר לתפקיד באמצעות ועדת חיפוש, לאחר הליך איתור, והוא מחליף את ד"ר גיורא ירון שהשלים שתי כהונות בתפקיד. אלי גלמן כיהן בשמונה השנים האחרונות כמנכ"ל אמדוקס הגלובאלית, בה מועסקים למעלה מ-25,000 איש. היא נחשבת לאחת מספינות הדגל של תעשיית הטכנולוגיה בישראל. הוא אחד המנהלים המוערכים בתעשיית הטלקום העולמית, והוביל את החברה לשיאי הכנסות ורווח".

(הודעה של אוניברסיטת תל-אביב, 5.11)

כל הארץ דגלים-דגלים

"עיתון 'ישראל היום' החל לפרסם את דגל ישראל בשערי גיליונותיו בלי שקיבל לכך אישור כנדרש על-פי חוק. במשך למעלה מחודש פרסם העיתון את דגל ישראל בלי אישור, כפי שמחייב חוק הדגל, הסמל והמנון המדינה".

(העין השביעית" 6.12)

כאשר יש ביזנס אין בריאות

"מחאה בעקבות סרטון שנוי במחלוקת של חברת 'תנובה', שנועד לפרסום המוצר 'יופלה טיוב' לילדים, הביאה להסרתו בתוך פחות מיממה. הביקורת על הסרטון, שהוצג לראשונה אתמול בין השאר ביוטיוב ובקשת, נובעת ממסרים בעייתיים המעודדים הורים לצייד את ילדיהם לבית הספר במזון מתועש ופחות בריא לכאורה. כך, למשל, ילדים לועגים לילדים אחרים שמגיעים מצוידים במזון מחומרי גלם טבעיים מהבית כירקות, פירות ודגנים. הסרטון הקים זעקה מצד כמה ארגוני בריאות, תזונאים וגורמים פרטיים, שהפנו מכתבים זועמים הן לתנובה, הן למשרד הבריאות והן לחברות שהעניקו במה לשידורו".

(מעריב, 7.12)

האנשים טיפשים, אבל היא חכמה

"האנשים שביקרו אותי לא יודעים איך עובדת הכנסת. תמכתי בחוק הלאום בקריאה ראשונה, מתוך ניסיון לרכך אותו במהלך הוועדה".

(ח"כ רחל עזריה מסיעת כולנו, "כל העיר", 7.12)

סנטה: עוד פייק ניוז

"המשטרה בעיר סלבורן שבצפון טקסס עצרה גבר בן 31 שאמר לילדים בכנסייה שסנטה קלאוס אינו קיים".

(סוכנות הידיעות אי-פי, 9.12)

למה שביתה?

זו פרקטיקה קיימת ומוכרת. היזומה הזו קיימת גם בעולם, כלומר לא אנחנו המצאנו את הרעיון של שביתה נשים. באיסלנד (1975) למשל זה קרה. זה דימוי דרמטי מאוד, שאומר שלנו הכוח כי אנחנו רוב האוכלוסייה: נשים הן 50.7%. מעולם, אגב, לא הייתה שביתה נשים בישראל לפני כן. היה נראה לנו נכון ונחיר.

הופתעת מההיקף ומההצלחה של השביתה?

כן ולא. התרגשנו מאוד, קודם כל. בוא נשים לרגע בצד את ההפגנה בכיכר רבין שהייתה מדהימה בפני עצמה; לאורך שעות היום, ראינו שבכל הארץ, ובממדים שלא ראיתי לפחות מאז המחאה החברתית של 2011, קבוצות מקומיות יצאו למחות באזור הבית שלהם, עובדים הפגינו מתחת למשרד וכן הלאה. קיבלנו אלפי תמונות של גברים ונשים משתתפים במפגני כוח מקומיים בכל הארץ. מצד אחד זה קרה בדיוק כפי שתכננו, אבל מצד שני זה היה מרגש מאוד. באילת, במטולה, בערבה, בכל מקום בארץ הייתה פעילות. יפה לראות שזו הייתה מחאה נגישה. נשים שלא יצאו להפגין בחיים – יצאו עכשיו.

לגבי כיכר רבין, מדובר היה במפגן מגוון מאוד: מבחינת הנשים שעלו על הבמה, המסרים שנשמעו, האינטראקציה בין יהודיות לערביות ובין דתיות לחילוניות. מגוון גם מבחינת הנציגות לנשים יוצאות אתיופיה ובעצם לכל חלקי החברה. אני מדברת על הנשים שהופיעו על הבמה, על הנשים שהפגינו בקהל, וגם על הקואליציה של הארגונים שעמדו מאחורי השביתה. כולן התאחדו סביב אותה מטרה.

יום עובר ומגיעות הכותרות על אימאן עוואד, הנרצחת ה-25. בואי נחזור לרגע הזה.

נכון. בעצם כבר ברביעי, יום אחרי השביתה, חשבנו מה נעשה הלאה, במקביל להתאוששות מהדבר הגדול שעשינו. החלטנו שאסור לנו להפסיק עד שהדרישות יתמלאו. אמרנו לעצמנו: בסדר, הראינו מפגן כוח, אבל מה אנו עושות עכשיו? הייחוד של המחאה הזאת היא הקונקרטיים שלה. אנחנו מדברות על תופעות האלימות, ועל איך ממגרים אותה. לכן התחלנו לחשוב על היום הבא, ותכננו כבר... לא יודעת אם לקרוא לזה קמפיין, אבל צעדים להמשך המאבק. ואז אימאן נרצחה. הבנו שעלינו להמשיך מהר הרבה יותר משחשבנו. התחלנו כבר למחרת את המאבק של 25: שביתה נשים יומית של 25 דקות בשעה 10:00. זו מחאה שמחדדת את הדחיפות ואת הצורך של הממשלה לפעול כמה שיותר מהר.

מה הרגע שריגש אותך יותר מכל בשבועיים האלה?

תפעלנו אופרציה מדהימה, אבל התחושה הייתה שאנחנו מרגישות את מה שכולם סביבנו מרגישים. זה התבטא במספר האנשים שבאו – ועדיין באים – למטה. חלקם – נשים וגברים שלא היו מעורבים פוליטית כלל לפני כן. אבל היה רגע אחד שהתעלה על כולם. עמדנו על הבמה, שלושתנו, וצעקנו את הסיסמה "אני אישה, אני שובתת". פתאום קהל של עשרות אלפים משיב לנו: "אני אישה, אני שובתת". הסיסמה שהמצאנו שבוע לפני הפכה מפגן כוח עצום.

שדות, ארנון וקליין. יוזמות השביתה (צילום: אורי קול)

השטח בוער

"זו הדרך" בשיחה עם דרור שדות, מיוזמות שביתה הנשים

שבועות חלפו מאז ששבתו והפגינו רכבות תחת הכותרת "אני אישה, אני שובתת" (4.12). זאת במחאה על ריבוי מקרי הרצח של נשים על רקע מגדרי, ובדרישה מהממשלה לתקצב ב-250 מיליון שקלים את התכנית למניעת אלימות במשפחה שכבר אושרה בוועדת השרים.

מאז המחאה המשיכה: השבוע (16.12) הפגינו נשים רבות בתל אביב (ליד דיזנגוף סנטר), בירושלים (מול בית ראש הממשלה) ובחיפה (במרכז הכרמל). מטה המאבק פרסם מסמך דרישות מפורט הכולל שלושה סעיפי-על: העברת התקציב בסך 250 מיליון שקלים, הקמת רשות ממשלתית שתרכז תחתיה את הנושא, ושינוי מדיניות מקיף במשטרת ישראל. שוחחנו עם דרור שדות (24), מיוזמות שביתה הנשים.

איך נולדה השביתה?

זה היה שבוע מטורף. קרו בו המון דברים. אחרי יום המאבק הבינלאומי באלימות נגד נשים (25.11) והביקור של ביבי במרכז לנשים מוכות, נמצאה הגופה של יארא איוב. בערב נרצחה סילבנה צגאיי. החלטנו שצריך לעשות משהו דרסטי כי השטח בוער. זה היה אחרי סדרת הפגנות שקראו לוועדת חקירה פרלמנטרית. נפגשנו רותי קליין, סתיו ארנון ואני. היה לנו ברור ששביתה היא צעד נכון. הרגשנו שיש מומנטום. הכנו אסטרטגיה לאותו שבוע: קבענו תאריך, דיברנו עם מעצב, פתחנו איוונט בפייסבוק שהחל לרוץ ברחבי הרשת למרות שעלה מאוחר בלילה. במקביל קיבלנו שיחת טלפון פתאומית מהפעילה הפמיניסטית ענת ניר שחזרה ממפגש חשוב באותו ערב: 50 ארגונים פמיניסטיים החליטו להתאחד ולתכנן את הצעדים הבאים. הכל קרה במקביל, וזה רק מוכיח כמה השטח בער. הבנו שגם אנחנו מתאחדות איתם כבר באותו לילה. תפעלנו את רוב ענייני השביתה במטה שנפתח בבית של רותי בקמפיין בזק.

ח"כ תומא-סלימאן: אפשר להציל את האישה הבאה

אימאן אחמד עוואד (29), תושבת עכו שהייתה בהריון, נרצחה בדקירות. צוותי ההצלה שהגיעו לביתה קבעו את מותה במקום. עוואד היא הנרצחת ה-25 במספר על רקע מגדרי מאז תחילת 2018. בן זוגה של עוואד, מוחמד לבאבידי, נעצר בחדש לרצח.

בעקבות הרצח, קראו יוזמות שביתת הנשים לכלל הנשים לשבות מדי יום במשך 25 דקות. זאת עד שהממשלה תאשר את התקציב לתוכנית הממשלתית למאבק באלימות במשפחה (עוד על כך ראו בע' 3).

יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי ותושבת עכו, ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש), הרשימה (המשותפת), מסרה: "בשבועות האחרונים שמענו הרבה דיבורים, הצהרות והבטחות. הרצח של אימאן אחמד עוואד מוכיח כי דיבורים אינם מצילים חיים, וההבטחות הריקות של הממשלה אינן מרתיעות רוצחים".

עוד הדגישה ח"כ תומא-סלימאן, כי "התכנית הלאומית המפורטת למאבק באלימות במשפחה מחכה שנה וחצי לתקציבים כדי ליישמה. את התקציבים יש להעביר עכשיו. את האישה הבאה בתור אפשר להציל!".

ח"כ חנין במחאת האופניים בת"א: אפעל להגנת הרוכבים

רוכבי אופניים רבים יצאו בסוף השבוע (14.12) לרכיבת מחאה ברחובות המרכזיים של תל אביב. לאחר הרכיבה ההמונית התכנסו הרוכבים לעצרת מחאה בכיכר רבין. המארגנים מחו על מדיניות חלוקת הקנסות המוגברת של

הרשויות המקומיות ומשטרת ישראל, ועל היעדר שבילי אופניים ותשתיות מתאימות עבור כלי רכב דו-גלגליים.

אנשי "תנועת אופניים", שארגנה את המחאה, מסרו: "מחלקים לנו קנסות בשל רכיבה על הכביש מתוך רצון להימנע מחיכוך עם הולכי רגל. רכבנו בכבישים בהם אנו מסכנים את חיינו יום-יום בהיעדר תשתית בטוחה ונפרדת".

בהגיעם לכיכר פגשו את ח"כ דב חנין (חד"ש), הרשימה (המשותפת), שהשתתף בעצרת המחאה ובישר: "בקרוב אביא להצבעה את הצעת החוק שלי לעידוד תחבורת אופניים, שאושרה ברוב עצום בקריאה ראשונה לפני 10 שנים, ובכנסת הנוכחית 61 ח"כים מכל הסיעות חתומים עליה כיוזמים".

הצעת החוק של חנין מבקשת להסדיר שבילי אופניים בטוחים, המופרדים מתנועת הולכי הרגל ומכלי הרכב. לפי נתוני "אור ירוק", נהרגו שבעה ונפצעו יותר מ-2000 איש ב-2017 בתאונות במעורבות אופניים (לרבות חשמליים).

בעקבות דרישת ח"כ ג'בארין: מועצה מייעצת לחינוך הערבי

ועדת החינוך של הכנסת הורתה בשבוע שעבר (10.12) למשרד החינוך להקים מחדש את המועצה המייעצת לחינוך הערבי בתוך חודש ימים. כזכור (ר' גיליון 45 של "זו הדרך"), התחייב המשרד בפני בג"ץ להקים את המועצה כבר לפני כשנה וחצי, אך לא פעל כך. עתה דורשת הוועדה מהמשרד להתחיל בבחירת מועמדים למועצה בתוך שבוע, ולהציג בפניה את הליך הבחירה.

"הקמת המועצה המייעצת לחינוך הערבי היא המינימום שצריך לעשות כיום כדי לאפשר מעורבות, גם אם מוגבלת, של אנשי חינוך ערבים במערכת החינוך הערבית", מסר ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש, הרשימה המשותפת), הפועל רבות בנושא בשנים האחרונות. לדבריו, "אי הקמת המועצה גם אחרי פסיקת בג"ץ מוכיחה שמשרד החינוך בהנהגת בנט מתעקש להמשיך להדיר את הציבור הערבי".

הפגינו ב"יד ושם" נגד ביקור סלביני

משמרת מחאה נגד ביקורו בישראל של מתאו סלביני התקיימה בשבוע שעבר (11.12). ראש מפלגת "הליגה הצפונית", שר הפנים והמנהיג הניאו-פשיסטי האיטלקי ביקר במוסד "יד ושם". מפגינים חיכו לו בציר הגישה למוסד.

בשנים האחרונות נקשר שמו של סלביני בכמה אמירות גזעניות ומסיתות: בפברואר 2017 אמר כי "צריך לנקות את הרחובות ממהגרים"; ביוני האחרון מנע מספינה שהשיטה כ-600 פליטים לעגון בחופי איטליה למרות הסכנה שנסקפה להם; באוגוסט, במלאת 73 שנה למותו של בניטו מוסוליני, ציטט סלביני בחשבון הטוויטר שלו כמה מאמרות הרודן.

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת) השתתף בהפגנה. חנין מסר ל"זו הדרך": "סלביני שבנה קריירה פוליטית על גזענות, שנאת זרים והומופובית מבקר ב"ד ושם" כחלק מהברית המסוכנת של נתניהו עם הפשיסטים החדשים. אלה חבריה של ממשלת הימין והמתנחלים".

בטרם הביקור פנו פעילי זכויות אדם למוסד "יד ושם" במטרה למנוע את הביקור. על המכתב חתומים פעילים רבים, ביניהם סיגל קוק אביבי, בלהה גולן, ד"ר אפרים דויד, גיא בוטביה, רעיה רותם, ד"ר סנאית גיסיס, עופר נימן, עו"ד איתי מק ועוד. "לא יעלה על הדעת כי המוסד המרכזי להנצחת שואת היהודים באירופה יארח שוב ושוב בכירים החשודים בפשעי מלחמה, פשעים נגד האנושות והפרות חמורות של זכויות אדם, המלבים אנטישמיות ושנאת זרים", כתבו.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע

בדואר אלקטרוני

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

מסרבת להיות ערביית מחמד

בעקבות מינויה הצפוי של שהירה שלבי לסגנית ראשת העיר חיפה

רג'א זעאתרה ושהירה שלבי (צילום: אל-אתיחאד)

של אנשי הליכוד בחיפה נגד כניסת חד"ש לקואליציה לא שכן, והשרה מיירי רגב קראה (9.12) לראשת העיר עינת קליש-רותם שלא למנות את שלבי לסגניתה בטענה שקרית שהיא "הביעה תמיכה בחמאס".

"הפריע לי שהתקשורת לקחה משהו מעמוד הפייסבוק שלי והפיצה פרסומים שקריים. כל הרשתות החברתיות התמלאו בזה", אומרת שלבי. "גם רגב תקפה אותי. אני לא נפגעת, כמוכן, כי אני צוחקת עליהם. אבל יש תחושה, כאילו אין אחריות לדברים שנאמרים אם מדובר בערבייה. גם אין התחשבות אחרת. אם ערבי יכתוב על יהודי את מה שדרשו לעשות לרג'א – 'כיסא חשמלי', 'כדור בראש', 'להרוג אותו' – היו זורקים אותו למעצר. לא?". כן, מלמלתי בהסכמה.

מבעד לזעם על ההסתה נגד זעאתרה, שלבי כמוכן אינה מתעלמת מההישג ההיסטורי, שישלם בעוד כשנתיים וחצי במסגרת הסכם הרוטציה עם יו"ר מרצ בחיפה הרב דב חיון. "זה חשוב מאוד לייצר שינוי כזה. זה הישג היסטורי של ממש, שאישה ערבייה תכהן כסגנית ראשת עירייה בעיר גדולה ותפלוס את דרכה בין גברים מבוגרים רבים. זו לא הדרך שפיללנו לה, כמוכן, אבל זה יצר שינוי גדול מאוד – גם מבחינת העירייה וגם מבחינת המפלגה שלנו".

הערכה רבה היא רוחשת לראשת העירייה, לה תשמש סגנית בעתיד: "קליש-רותם מעריכה את התמיכה הציבורית בנו, ועומדת באומץ מול כל כוחות הרוע. היא אישה אמיצה ומנהיגה. אני שמחה להיות שותפה שלה".

את שיחתנו, סיימה שלבי במילות הוקרה והערכה לזעאתרה. "חשוב לי לציין לטובה את רג'א על כך שלא שרף את המועדון", היא מסכמת ומוסיפה: "לא אחת מפלגה מחליטה לשבת באופוזיציה במצבים כאלה. קשה במדינה זו לחולל שינוי, אבל למרות הכל רג'א לא הסכים שהמפלגה תשלם מחיר ושהציבור החיפאי ישלם מחיר בגלל ההסתה נגדו. הוא ידע לשים את טובת הכלל לפני טובתו שלו".

יוסף לאור

הכירו את השם שהירה שלבי. שלבי היא האישה הערבייה-פלסטינית הראשונה שתכהן כסגנית ראשת העיר חיפה. שלבי, חברת הסיעה "החזית החיפאית" של חד"ש, היא פעילה פמיניסטית ותיקה בעלת רקורד מרשים של עשייה למען תושבי ותושבות העיר.

ראש סיעתה, רג'א זעאתרה, ויתר על מינויו הצפוי לתפקיד סגן ראשת העירייה בעקבות מסע הסתה שהתנהל נגדו. הוא ימשיך לכהן כחבר מועצת העיר וחלק מהקואליציה העירונית. שלבי תכהן כסגנית במחצית השנייה של הקדנציה (עוד על כך ר' גיליונות 46 ו-47 של "זו הדרך").

שלבי (50) ילידת הכפר אכסאל הסמוך לנצרת היא חיפאית בהווה. נשואה למורה לנהיגה ואם לשניים: בנה הבכור הוא עובד הייטק המתגורר בברלין, ובנה השני – סטודנט לקולנוע באוניברסיטת תל אביב. לשלבי תואר ראשון בעבודה סוציאלית ותואר שני בלימודי דתות. את השכלתה רכשה באוניברסיטת חיפה, שם הייתה פעילה בתא הסטודנטים של חד"ש ואף נבחרה לוועד הסטודנטים הערבים.

בעבודתה האחרונה בעמותת "שתיל", ייסדה וניהלה את תחום החברה המשותפת לקידום ולעידוד שוויון אזרחי בין יהודים לערבים. היא אחת הפעילות הוותיקות בתנועה הפמיניסטית הערבית-פלסטינית בארץ, ונמנית עם מייסדות העמותה פורצת הדרך "כיאן". בעבר גם כיהנה בהנהלת מרכז מנדל למנהיגות בצפון.

שלבי מסרבת לראות במינויה הצפוי אירוע משמח. ההיפך הוא הנכון. לדבריה, היא אפילו עצובה עד מאוד מפני שהפרשה כולה "מסמלת ניצחון של הגזענות ושל ההסתה". "אני חשה כאב פוליטי עצום", היא משתפת.

שלבי מוסיפה: "אם אזרח ערבי מתמנה לתפקיד ציבורי כלשהו, לא בהכרח סגן ראש עירייה, ארגוני הימין מיד קמים לנבור בפורסטים שלו, לרדוף אותו ברמה האישית ולנסות למנוע את המינוי בכל מחיר".

היא מצביעה על הרדיפה נגד מקבולה נסאר (נובמבר 2017) כדוגמה: "נסאר הייתה אמורה להיכנס לתפקיד דוברת ברשות לבריחה בדרכים בערבית. אתה יודע מה עשו לה? מסע הכפשה ודמוניזציה, חיפשו אותה בכל מקום, קראו לה 'שונאת ישראל'. והיא אישה מתונה מאוד. אשת תקשורת, שכל חייה עבדה ברדיו. כל חטאה היה לכתוב משהו ברשת. בתקופה בה אנחנו חיים, כל מי שרוצה – יכול לקחת דברים שכתבת, להוציא אותם מהקשרם ולרדוף אותך על רקע פוליטי".

החשש הגדול של שלבי כעת הוא שיראו בה את מי שמגלמת את תפקידי "ערביית המחמד" או "הערבייה הטובה". "אני לא רוצה שיהפכו אותי לאחת כזו. אני ממש לא. אני אישה פוליטית. רג'א ואני שייכים לאותה מפלגה וחולקים אותם ערכים. רוצים שאני אתנצל על העמדות הפוליטיות שלנו, אבל אני מסרבת להיכנס למשבצת הזו", אומרת.

ואכן, הגזענים – בחיפה ומחוצה לה – לא התרצו מהכרזתו של זעאתרה, שסירב לחזור בו מעמדותיו הפוליטיות, וכן מדבריה של שלבי, שסירבה אף היא לסגת או להתנצל. מאבקם

נשיא מקסיקו שהושבע החודש מסביר את מי משרת הניאו-ליברליזם

הפרטה היא גניבה

לופס אוברדור באסיפת בחירות בעיר טן לואיס (צילום: לה חורנדה)

מאת אנדרס מנואל לופס אוברדור

במונחי רווחה ציבורית, פוליטיקת הביזה בעידן הניאו-ליברלי היא אסון מתמשך. מדיניות זו גוזרת עלינו שוב ושוב תוויה אחורה במקום התקדמות. זה לא מפתיע, שכן השיטה כולה מעוצבת לטובת שכבה זעומה של פוליטיקאים מושחתים ופושעי צווארון לבן.

מודל שלטוני זה אינו מנסה לשרת את צרכי ההמונים, אינו חושש לנקוט באלימות, וגם אינו מחויב בשקיפות או בפתיחות. המודל הפוליטי והכלכלי בעידן הניאו-ליברלי חותר להשגת מונופול על המנגנונים הביורוקרטיים ולהעביר משאבים וטובין ציבוריים לידיים פרטיות, תוך השמעת הטענה השקרית כי כך יושגו שגשוג וחלחול של ההון מטה.

התוצאה היא אי-שוויון כלכלי וחברתי מפלצתי. הקיטוב בין עשירים לעניים במקסיקו גדול לאין שיעור מהקיטוב במרבית מדינות העולם. ב-2015 ריכוז בידיו העשירון העליון במקסיקו 64% מההכנסה הלאומית, והאחוזון העליון החזיק ביותר מחמישית (21%) מהעושר הלאומי. אי השוויון במקסיקו גדל והתרחב בעידן הניאו-ליברלי בשל מדיניות הפרטה חסרת מעצורים הגורמת לו לשגשג.

ביולי 1988, כאשר נתמנה קרלוס סלינס לנשיא מקסיקו בשל הונאה אלקטורלית, רק משפחה מקסיקנית אחת הופיעה ברשימת 140 האנשים העשירים בעולם של "פורבס". הייתה זו משפחת גרזה-סדה, שהונה העורך אז ב-2 מיליארד דולר.

ב-1994, עת סיים סלינס את כהונתו, הצטרפו 24 מקסיקנים לרשימה. הונם נאמד ב-44 מיליארד דולר במצטבר. כמעט כולם החזיקו במכרות, בחברות לאומיות ורב-לאומיות ובבנקים – רובם נגזלו מאזרחי מקסיקו. ב-1988 דורגה מקסיקו במקום ה-26 במדד שיעור המיליארדרים במדינה; ב-1994 דורגה רביעית. הקדימו אותה רק ארה"ב, גרמניה ויפן.

ברור אפוא כי הפרטה אינה תרופת פלא, כפי שתומכיה סבורים. בשלב זה ראוי לשאול את כוהני הניאו-ליברליזם והנוהים אחריהם: כיצד נהנתה מקסיקו מהפרטת מערכות התקשורת (הטלפונית, הסלולרית והאינטרנטית)? האם זה

צירוף מקרים שמבחינת איכות ומחיר השירות, מדורגת מקסיקו 70 בעולם (הרבה מתחת לחברות אחרות ב-OECD)? איזו תועלת הפיקה המדינה מיצירת מונופול מופרט זה? הרוויחו רק מוטביו הישירים, שגזרו קופון וצברו הון עתק. מה הרווחנו מהפרטת חברת המכס ב-1995? יותר מ-20 שנה חלפו, והמשקיעים החיצוניים לא בנו קווי רכבת או נתיבי תעבורה חדשים. הם גובים כל סכום בו הם חושקים עבור שירותי הובלה.

כיצד נהנו אזרחי מקסיקו ממכירה של 240 מיליון דונם (כ-40% משטח המדינה) לבעלי הון למטרות כריית זהב, כסף ונחושת? כורים מקסיקנים משתכרים חלק 16 ממקביליהם בצפון אמריקה. חברות הכרייה הפרטיות גזלו מהמקסיקנים משאבי טבע בשיעור דומה לזה שהפיקה האימפריה הספרדית ב-300 שנות כיבוש. ומקלמם עוד יותר, עד לא מזמן היו חברות אלה פטורות ממס.

מדיניות ההפרטה ההרסנית לא הועילה כלל למדינה ולאזרחיה. הסטטיסטיקה מראה כי ב-30 השנים האחרונות לא השכלנו להתפתח. להיפך, במונחים של צמיחה כלכלית אנו מפגרים עתה אחרי מדינות עניות דוגמת האיטי.

קיפאון כלכלי ומכת אבטלה רחבת ממדים אילצו מיליוני מקסיקנים להגר או להתפרנס מהכלכלה הבלתי-פורמלית, ולעתים להסתמך על הפשע המאורגן. מחצית מהאוכלוסייה מועסקת בצורה מסוכנת בלא רשת ביטחון חברתי.

נטישת החקלאות, היעדר הזדמנויות תעסוקתיות וחינוכיות לנוער ואבטלה חריפה גרמו לחוסר ביטחון כללי ולאלימות המאיימים על מיליונים. כתב העת "מונדו אג'וטוביו" דיווח על יותר מ-175,000 מקרי רצח ועל כ-27,000 מקרי היעדרות במקסיקו בין 2006 ל-2015.

בלתי-הגיוני לחשוב כאילו אפשר לשים קץ לשחיתות באמצעות אותה גישה שכשלה פעם אחר פעם. ההיפך הוא הנכון: עד שנשכיל לבצע שינוי עמוק בשיטה הפוליטית והכלכלית, תמשיך מקסיקו בהידרדרותה. המצב הנוכחי איננו בר-קיימא, ואנו מתקרבים לנקודת התמוטטות מוחלטת.

הצורך להפיל את האוליגרכיה מעולם לא היה גדול יותר. אולם בשונה מהמהפכה המקסיקנית של 1910, שהופנתה כלפי המצביא פורפיריו דיאס, הפעם לא ננקוט באלימות. תהא זו מהפכה של מצפון, שתעורר ושתארגן את העם. ניפטר ממדיניות השחיתות והביזה, ונחלק את ההון אחרת.

במקום סדר יום ניאו-ליברלי, הפועל לטובת מתי-מעט, עלינו לייצר קונצנזוס חדש. עלינו להציג סדר יום הממרכז את הכנות ואת השקיפות כדרך חיים וממשל, ומחזיר את העושר החומרי, החברתי והמוסרי לאזרח המקסיקני. אל לנו לשכוח את דבריו של הכומר חוסה מריה מורלוס לפני מאתיים שנה: יש למגר את העוני, אך גם את העושר המופרז והבזבזני.

על ממשלתנו להבטיח כי המדינה הדמוקרטית תחלק את העושר באופן שוויוני, בכפוף להנחה כי יחס צודק לאזרחים אינו יכול להתקיים ללא גישה שוויונית אמתית. צדק – משמעו מתן יותר למי שיש ברשותו פחות.

הכותב הוא נשיא מקסיקו

פורסם במקור באתר ג'קובין

מהפך, מהפכה או מפץ?

מאת דן יהב

בתשעה חלקים וב-28 פרקים פורש העיתונאי נדב איל בספרו החדש "המרד נגד הגלובליזציה" היבטים שונים של השלכות "מהפכת" הגלובליזציה. זאת תוך שיבוץ של חוויות אישיות מתקופות לימודיו ועבודתו העיתונאית כעורך חדשות חוץ בערוץ 10 וכפרשן פוליטי ב"דיעות אחרונות" וב"מעריב".

איל סוקר את האירועים הפוליטיים העיקריים בארה"ב במערכות הבחירות האחרונות, ומתמקד ה"טראמפיזם" בצד שינויים פוליטיים וחברתיים במדינות אירופיות. את סיפוריו האישיים מקפיד איל לעטוף במארג של נסיבות היסטוריות, כלכליות וחברתיות.

הספר נע על כמה צירים מרכזיים ומנסה לענות על שאלות רבות: מהי הגלובליזציה ומה צדיה האפלים? מדוע במערב עולה כוחם של פונדמנטליסטים (נוצרים ומוסלמים)? כיצד משפיע תהליך הגלובליזציה על יהודים בעולם? מדוע למרות השיפור היחסי ברמת החיים (בעיקר בחצי הכדור הצפוני), ניכרת ירידה בילודה? מה גורם להיווצרות משבר הפליטים החמור ביותר מאז מלחמת העולם השנייה? מה העלה את דונלד טראמפ ואפשר את נצחוננו, במקביל להתחזקותה של המפלגה הדמוקרטית בסנאט? כיצד "התגברה" ישראל על תופעת הגלובליזציה ולא התקיימה בה מהפכה רבתי?

ככל תופעה חברתית או כלכלית, יש הגדרות רבות למושג "גלובליזציה". הגדרה פשטנית אחת תהא כי גלובליזציה היא התחזקות דרמטית של קשרי גומלין בינלאומיים. פרופ' דיוויד הלר מבית הספר לכלכלה של לונדון (LSE) מגדיר גלובליזציה כ"הרחבה, האצה והעמקה של קשרי גומלין ויחסים חברתיים בין מדינות, תרבויות ואינדיבידואלים".

גלובליזציה היא תהליך אגרסיבי חובק עולם. אין מפלט ממנה. המדינה היחידה שחרגה כמעט לחלוטין מתופעה זו היא קוריאה הצפונית. מבקריה העיקריים של הגלובליזציה טוענים שמדובר בתופעה "כוזבת". כלומר, שמטרתה העיקרית – לשמר את מנגנוני הדיכוי היסודיים של האלפיון העליון או של מעצמת העל. הם מכנים תופעה זו כ"אמריקניזציה", או כהשתעבדות לתרבות צריכה ולאוושר מדומה. כך מודרות אוכלוסיות רבות ועניות מהטוב המשותף. בפתח הדבר, תחת הכותרת "המפץ", מנתח איל את הסיבות שלטענתו עומדות מאחורי ההפתעה הפוליטית הגדולה ביותר בהיסטוריה המודרנית של ארה"ב (עליית טראמפ). לדידו, מדובר בתוצר של "המרד נגד הגלובליזציה": התנערות

מהשיטה הכלכלית וגם מהשפעותיה התרבותיות האוניברסליות. ראשית התנגדות זו בתנועות דיכטומיות: מחד גיסא השמאל הרדיקלי ומאידך גיסא – הקנאים הדתיים. האכזבה העיקרית נובעת מאי-קיום הבטחות של שגשוג לכולם ("מכונית לכל פועל"). מאחר שמרבית העושר בעולם

מרוכזת אצל אחוזונים בודדים, הרי במקום עולם "שטוח" נוצרה פירמידה שבסיסה רחב (שכבות העוני), ואילו שכבות הביניים נמוגות. המונח "פונדמנטליזם" נוטה להיקשר לאסלאם. ואולם, את גישה זו אימצו במאה ה-20 בארה"ב קבוצות נוצריות פרסביטריאניות ופרוטסטנטיות. הן יצרו אסופה של עקרונות שהאדוקים "האמתיים" צריכים לקבל ולהשתעבד להם. זה הבסיס הדתי המשרת קבוצות נאו-נאציות, מפלגות לאומניות ותנועות דוגמת ה-KKK.

פרק אחר בספר מכונה "המשבר לדורות". שם מתמודד איל עם ההתכווצות הדמוגרפית העולמית. הוא מכנה תופעה זו "הגלובליזציה של הילודה", ומדגים כיצד התחוללה צניחה בילודה במדינות בהן חיים 80% מהאוכלוסייה, לרבות סין, הודו ויפן.

הניסיונות להבין את מקורות הירידה הדרסטית בילודה חשובים, שכן בעידן זה קיימת עלייה ברמת החיים, בהכנסה ובבריאות. נתונים אלה אמורים היו להביא דווקא להרחבת המשפחות ולהעמדת יותר צאצאים. ממצאים מחקריים מצביעים על העצמת האישה כגורם משמעותי לירידה בילודה. יותר השכלה, הכנסה רבה יותר ובחירת נשים בחיי קריירה הם כמה מהגורמים שבישרו את האטת הילודה.

במובן זה ישראל יוצאת דופן. שיעור הפרייה לאישה ישראלית עומד על יותר משלושה ילדים. קיים מתאם בין רמת הדתיות למספר הילדים, ועם זאת גורמים נוספים נכנסים לתמונה: תחושת האובדן בשואה, המלחמות הרבות, גלי הגירה וכן מדיניות רווחה (אם כי זו סובלת מכרסום תמידי).

ספר זה הוא במידה רבה, אם כן, תיאור אפוקליפטי של המציאות החברתית. אך בסופו מרכז איל את התיאורים הקשים והמרתיעים למדי, ומציין כמה דרכים לדידו ל"תיקון" עוללות הגלובליזציה: הכנסת שינויים בגופים הפוליטיים הבינלאומיים; הגדלת ההשקעה במוסדות הבינלאומיים; שינוי כללי הסחר העולמיים; הרחבת ההשקעות במדינות המתפתחות; ופיתוח מקורות תעסוקה עולמיים.

בעזרת כתיבתו המרתקת מצליח איל לאפיין את תופעת הגלובליזציה על שלל פניה – הכעורים והמוצלחים כאחד.

נדב איל, **המרד נגד הגלובליזציה**, הוצאת מושכל,

ידיעות אחרונות 2018, 382 עמודים

האפודים הצהובים בישראל

זאת במסגרת מאבקם לשיפור תנאי העבודה והשכר. יו"ר איגוד העובדים הסוציאליים, ענבל חרמוני, אמרה למתכנסים: "שאנשי האוצר לא יבלבלו את המוח. הם יודעים היטב מה דרישותינו. איננו דורשים פירוורים, אלא זקוקים לשירותי רווחה מתפקדים, לשכר הוגן ולתנאי עבודה מתקבלים על הדעת, לרבות שמירה על חיייהם ובריאותם של העובדים".

העובדים בשירותי הרווחה במחוז תל אביב הפגינו, ובמקביל נקטו בעיצומים לאורך כל שעות יום העבודה. לשכות הרווחה שבין גדרה לחדרה שותקו, וזאת בשל התעלמותם המתמשכת של שר האוצר משה כחלון ושר הרווחה חיים כץ מהמשבר הפוקד את שירותי הרווחה.

חד"ש ומק"י קוראות לחבריהן להשתתף בהפגנה שתתקיים במוצ"ש (22.12) בקריית הממשלה בתל אביב. זאת בהמשך להפגנה שנערכה בסוף השבוע האחרון (14.12). מאות מפגינים, חלקם עטויי אפודים צהובים (בהשראת המחאה הצרפתית) חסמו כבישים סמוך למגדלי עזריאלי.

עשרה מפגינים נעצרו. בין המפגינים שנטלו חלק במחאה על ההתייקרות האחרונה במחירי החשמל, המים ומוצרי המזון – פעילי מק"י, חד"ש ועומדים ביחד. המפגינים קראו: "לא נוותר", "ביבי תתפטר", "האזרחים שווים יותר", "נתניהו הביתה", "זה שוד".

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת), שנשא דברים בהפגנה, אמר: "יוקר המחיה העולה והמשכורות הנשחקות הם שני צדיה של אותה מדיניות. הממשלה אינה סופרת את רוב מי שחיים כאן. במקום לאפשר את עליית מחירי הלחם, הארנונה, החשמל והמים, ובמקום לקצץ בשירותים החברתיים, צריך להעלות את השכר, ולייצר פתרונות למשבר הדיור ולעוני".

הפגנה ערבית-יהודית נגד יוקר המחיה נערכה (15.12) גם בחיפה. בקריאה להפגנה נכתב: "אנחנו מוחים נגד יוקר המחיה ונגד ממשלה המעשירה את העשירים ומרוששת את העניים ומחרחרת גזענות והסתה". ההפגנה התקיימה ביוזמת הסניף המקומי של חד"ש (ר' עמוד השער).

אלפי עובדים סוציאליים

שבתו והפגינו בת"א

אלפי עובדים סוציאליים שבתו (17.12) בכל הארץ והפגינו בתל אביב. בשבוע שעבר (13.12) הם חסמו את צומת הרחובות קפלן והשלום סמוך למגדלי עזריאלי בתל אביב.

במלאות 70 שנה למותו של

אליושה גוז'נסקי

נעלה לקברו ביום שישי, 21 בדצמבר, בשעה 11:30 נפגשים בכניסה לבית העלמין נחלת יצחק

המשפחה

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

ישיבת הוועד המרכזי ומועצת המפלגה

ישיבת הוועד המרכזי תחל ב-10:00 והמועצה תתכנס ב-13:30
שבת, 22.12, 10:00, אולם עאודיה, צומת שפרעם דרום

פורום ההיסטוריוניות של מרכז "אישה לאישה"

שיחה עם פרופ' אורית בשקין על פעילות קומוניסטיות עיראקיות בישראל: זיכרונות והיסטוריה חברתית
יום ד', 19 בדצמבר, 19:30, ארלוזורוב 118, חיפה

קמפיין מסרבות לעזה

בתכנית: פעילות הכנה לקראת כליאתה של סרבנית מצפון חדשה, **יסמין ערן ורדי**; התארגנות להמשך ליווי הסרבנים **הלל גרמי ואדם רפאלוב**; שיחת "סקיפ" עם **אחמד אבו רתימה**, מיוזמי צעדות השיבה לגדר בעזה, שהתכתב בעבר עם סרבן המצפון **הלל גרמי**; ותכנון פעולות ציבוריות עתידיות של רשת ליווי הסרבנים.
יום ד', 19 בדצמבר, 20:00 אחד העם 70, תל אביב

מועדון קולנוע בגדה השמאלית חוגג שנתיים

מי שיכול שיציל את עצמו - ז'אן לוק גודאר

1980, צרפת (צרפתית; כתוביות באנגלית)
מוצ"ש, 22 בדצמבר, 19:00, אחד העם 70, ת"א